

Tác động phức hợp của chính sách dầu mỏ trong nghị sự bảo vệ môi trường của Tổng thống Biden

08:10 | 10/09/2023

Trong bài viết này, chúng tôi đi sâu vào sự phức tạp trong các chính sách môi trường của Tổng thống Biden, đặc biệt tập trung vào lệnh cấm cấp phép khai thác dầu khí mới trên các vùng đất và vùng biển công cộng.

Vấn đề môi trường là trọng tâm của các cuộc thảo luận chính trị trong những năm gần đây, với việc các nhà lãnh đạo trên toàn thế giới thực hiện các biện pháp chống biến đổi khí hậu và giảm phát thải khí nhà kính.

Để theo đuổi mục tiêu bảo vệ môi trường và giảm thiểu biến đổi khí hậu, Tổng thống Joe Biden đã thực hiện một loạt hành động nhằm giảm phát thải khí nhà kính và hạn chế sự phụ thuộc của chúng ta vào nhiên liệu hóa thạch. Trong số các sáng kiến này, quyết định của Tổng thống Biden về việc đóng cửa Đường ống Keystone XL, hạn chế hoạt động khoan dầu ở một số khu vực nhất định và cấm cấp phép khai thác dầu khí mới trên các vùng đất và vùng biển công cộng là một động thái quan trọng.

Tuy nhiên, những chính sách này đã tạo nên nhiều tranh cãi. Trong bài viết này, chúng tôi đi sâu vào sự phức tạp trong các chính sách môi trường của Tổng thống Biden, đặc biệt tập trung vào lệnh cấm cấp phép khai thác dầu khí mới trên các vùng đất và vùng biển công cộng.

Ông Joe Biden chủ trương đẩy mạnh khai thác năng lượng sạch với lời hứa tạo khoảng 10 triệu việc làm cho người Mỹ - Ảnh: Getty

Việc tắt đường ống Keystone XL

Một trong những hành động đầu tiên của Tổng thống Biden khi nhậm chức là dừng việc xây dựng Đường ống Keystone XL, một dự án gây tranh cãi nhằm vận chuyển dầu thô từ cát hắc ín của Canada đến các nhà máy lọc dầu ở Hoa Kỳ. Quyết định này được các nhà môi trường ca ngợi là một bước quan trọng hướng tới việc hạn chế phát thải khí nhà kính liên quan đến việc khai thác và chế biến dầu từ cát hắc ín [1].

Tuy nhiên, nó cũng tạo ra phản ứng dữ dội về kinh tế và chính trị.

Việc đóng cửa Đường ống Keystone XL không làm giảm mức tiêu thụ dầu ở Hoa Kỳ. Trên thực tế, bất chấp việc đường ống này ngừng hoạt động, nước này vẫn tiếp tục nhập khẩu khoảng 3,8 triệu thùng dầu mỗi ngày từ Canada vào năm 2021, nhiều hơn một chút so với mức 3,7 triệu thùng/ngày nhập khẩu vào năm 2019 khi đường ống này đi vào hoạt động [2].

Không có đường ống, loại dầu này được vận chuyển bằng đường sắt và tàu chở dầu, các phương pháp này thường đắt hơn và gây ra rủi ro về môi trường. Điều này đặt ra câu hỏi về tác động thực sự của việc đóng cửa đường ống đối với phát thải khí nhà kính. Trong khi phương thức vận chuyển thay đổi, tổng lượng dầu nhập khẩu vẫn tương đối ổn định [3].

TC Energy, đơn vị sở hữu đường ống Keystone, đã rơi vào tình trạng thua lỗ trong quý đầu tiên do phải chịu khoản phí tổn thất 2,2 tỷ đô la Canada (1,81 tỷ USD) liên quan đến việc đình chỉ Keystone XL.

Hạn chế khoan dầu và cấm cấp phép khai thác dầu khí mới trên vùng đất và vùng nước công cộng

Tổng thống Biden cũng đã áp đặt các hạn chế đối với việc khoan dầu ở một số khu vực nhất định, đặc biệt là những khu vực có hệ sinh thái và môi trường sống hoang dã nhạy cảm. Cách tiếp cận này phù hợp với cam kết của chính quyền ông trong việc bảo tồn không gian tự nhiên và đa dạng sinh học. Tuy nhiên, nó đã làm dấy lên mối lo ngại về tác động kinh tế đối với các khu vực phụ thuộc vào ngành nhiên liệu hóa thạch [4].

Một trong những hành động đáng chú ý nhất được Tổng thống Biden thực hiện là lệnh cấm cấp phép khai thác dầu khí mới trên các vùng đất và vùng biển công cộng. Chính sách này thể hiện sự thay đổi đáng kể trong chiến lược năng lượng của quốc gia, với mục tiêu chuyển đổi khỏi sử dụng nhiên liệu hóa thạch và thúc đẩy các giải pháp thay thế năng lượng sạch hơn. Lệnh cấm bao gồm việc tạm dừng cấp các hợp đồng thuê mới để khoan dầu khí trên vùng đất và vùng biển liên bang, đồng thời xem xét các hợp đồng thuê hiện tại với trọng tâm là các mục tiêu về tác động môi trường và khí hậu [5].

Những người ủng hộ lệnh cấm cho rằng đây là một bước quan trọng để đạt được các mục tiêu về khí hậu. Họ khẳng định rằng bằng cách hạn chế khai thác nhiên liệu hóa thạch trên đất và nước công cộng, chính quyền đang giảm lượng khí thải nhà kính liên quan đến sản xuất dầu khí. Ngoài ra, cách tiếp cận này có thể khuyến khích phát triển các nguồn năng lượng tái tạo và hỗ trợ quá trình chuyển đổi sang nền kinh tế xanh hơn.

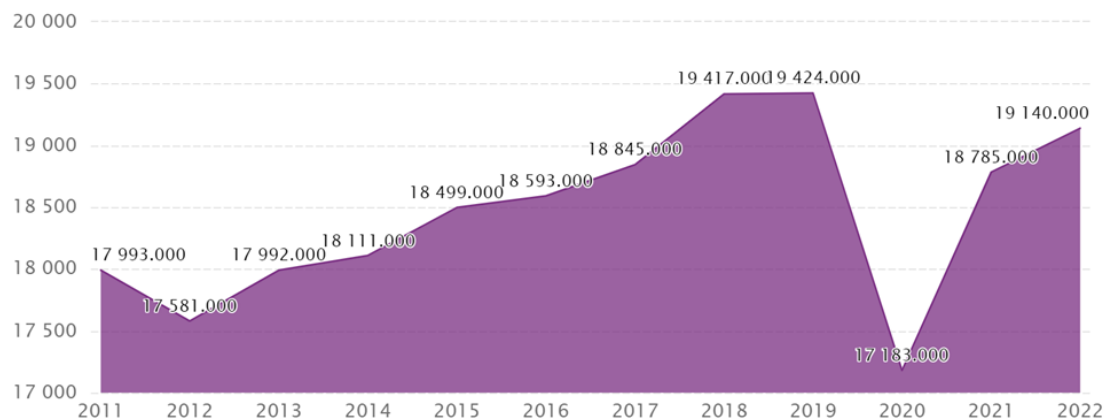
Tuy nhiên, lệnh cấm cấp phép khai thác dầu khí mới trên vùng đất và vùng biển công cộng không phải là không có thách thức. Các nhà phê bình cho rằng nó có thể dẫn đến mất việc làm ở những khu vực phụ thuộc nhiều vào ngành nhiên liệu hóa thạch. Điều này đã làm dấy lên mối lo ngại về phúc lợi kinh tế của các cộng đồng dựa vào sản xuất dầu khí để tạo việc làm và doanh thu.

Hơn nữa, các nhà phê bình cho rằng việc hạn chế hoạt động khoan dầu trong nước đã tăng sự phụ thuộc của Mỹ vào dầu nhập khẩu, điều này có thể không phù hợp với mục tiêu bảo vệ môi trường. Số liệu thống kê cho thấy tiêu thụ dầu trong nước và lượng nhập khẩu dầu thực tế tại Mỹ đã tăng lên, chứ không giảm đi sau khi các chính sách cấm của Tổng thống Biden có hiệu lực.

Mức tiêu thụ dầu, giá năng lượng và thực tế nhập khẩu dầu

Do ảnh hưởng của đại dịch COVID-19, lượng tiêu thụ dầu tại Mỹ giảm mạnh vào năm 2020, nhưng phục hồi nhanh chóng trong các năm 2021, 2022 (Hình 1).

Hình 1: Mức tiêu thụ dầu (thùng/ngày) hàng năm tại Mỹ theo ceicdata [6]

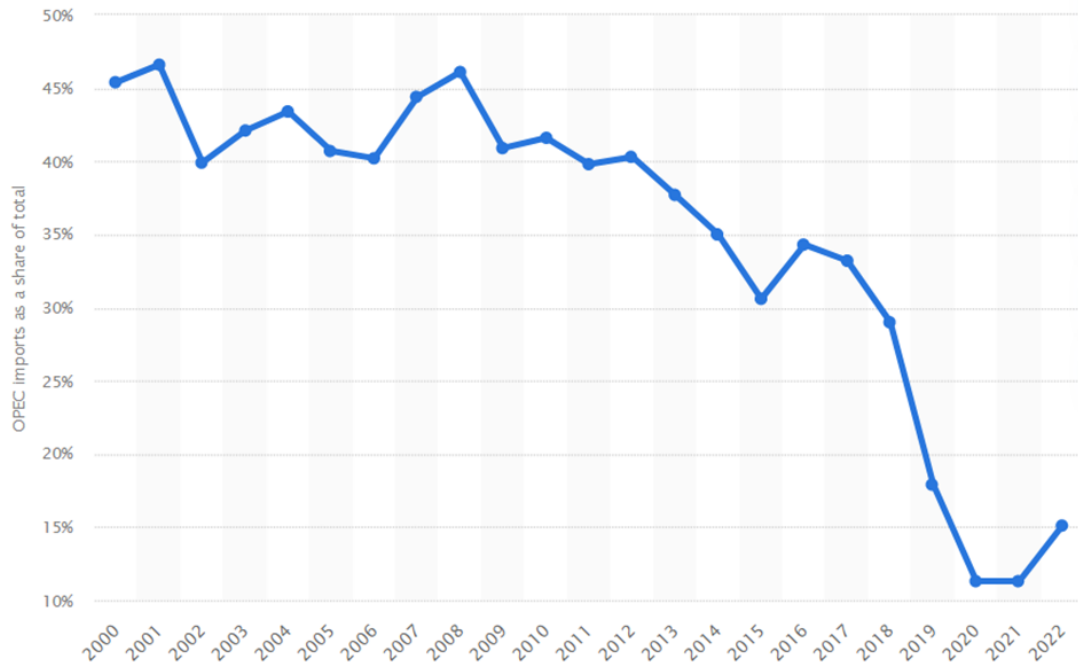

Chi phí nhập khẩu dầu tăng do nguồn nhập khẩu dầu bị ảnh hưởng bởi chiến sự Nga-Ukraine cùng với sản lượng trong nước giảm sút vì các lệnh cấm góp phần đẩy giá năng lượng tăng cao, ảnh hưởng đến cả người tiêu dùng và doanh nghiệp. Việc tăng giá có thể gây ra những hậu quả kinh tế bất lợi, đặc biệt đối với các hộ gia đình có thu nhập thấp, có khả năng làm suy yếu nỗ lực chuyển đổi sang các nguồn năng lượng sạch hơn [7].

Để đáp ứng nhu cầu gia tăng trong nước, Hoa Kỳ đã tăng cường nhập khẩu dầu từ OPEC (Tổ chức các nước xuất khẩu dầu

mỏ) và kêu gọi OPEC và các đồng minh bơm thêm dầu để ổn định giá năng lượng [8]. Động thái này mâu thuẫn với cam kết của chính quyền nhằm giảm tiêu thụ nhiên liệu hóa thạch và chuyển đổi sang các nguồn năng lượng sạch hơn, đồ thị lại đang "ngóc đầu lên" (Hình 2).

Hình 2. Nhập khẩu chất đốt từ OPEC vào Mỹ hàng năm (theo EIA) [9]

Tác động chính sách với môi trường

Các chính sách dầu mỏ của Tổng thống Biden được coi là những bước quan trọng hướng tới bảo vệ môi trường và giảm thiểu biến đổi khí hậu. Tuy nhiên, thực tế phức tạp hơn những gì kế hoạch thể hiện ban đầu. Trong khi việc đóng cửa Đường ống Keystone XL và lệnh cấm cấp phép khai thác dầu khí mới trên đất và nước công cộng nhận được nhiều lời khen ngợi từ các nhà bảo vệ môi trường, thì việc tiếp tục nhập khẩu dầu từ Canada thông qua các phương pháp thay thế, mức tiêu thụ và sự phụ thuộc ngày càng tăng vào dầu của OPEC đã đặt ra câu hỏi về tác động tổng thể đến phát thải khí nhà kính và môi trường.

Việc chuyển đổi sang các nguồn năng lượng sạch hơn và giảm sự phụ thuộc vào nhiên liệu hóa thạch là một bước thiết yếu hướng tới một tương lai bền vững hơn. Tuy nhiên, con đường đạt được những mục tiêu này phải được định hướng cẩn thận, có tính đến lợi ích và mối quan tâm đa dạng của tất cả các bên liên quan [10]. Các chính sách của Tổng thống Biden như một lời nhắc nhở rằng các chiến lược bảo vệ môi trường hiệu quả phải toàn diện và có tính đến những thách thức nhiều mặt của thời đại chúng ta.

Đạt được sự cân bằng hợp lý giữa bảo tồn môi trường và thịnh vượng kinh tế vẫn là một nỗ lực không ngừng của các nhà hoạch định chính sách và toàn xã hội [11]. Điều này chắc chắn sẽ cần đến một hệ thống văn hóa-kinh tế tiến bộ mới mà chính sách đơn giản hóa một chiều, áp đặt cấm có thể gây dựng được. Trong hệ thống ấy, phương trình thăng dư sinh thái cần được chính khu vực doanh nghiệp liên quan đồng thuận và nhất quán thực thi, vì xét cho cùng doanh nghiệp sinh ra là để đáp ứng nhu cầu dân sinh, chưa kể chính họ (và dân cư tiêu dùng hàng hóa của họ) đang đóng thuế tài trợ cho hoạt động của chính phủ, giới lập pháp và cả các nhà nghiên cứu.

Thực tế, để Việt Nam có thể đưa ra cam kết phát triển xanh và bền vững tại COP26 là điều không hề đơn giản [12]. Cam kết này được xây dựng trên cơ sở thành công và các bài học thu được từ các nỗ lực chuyển đổi kinh tế "nâu" sang "xanh", tiêu biểu là tỉnh Quảng Ninh, nơi vốn bị ô nhiễm nặng nề do tỷ trọng ngành công nghiệp cao (chiếm 59% cơ cấu kinh tế), đặc biệt là ngành than. Từ khi định hướng chuyển đổi phát triển xanh từ 2011, tỉnh đã vươn lên thành một trong những trung tâm du lịch hàng đầu Việt Nam, tăng tỷ trọng ngành dịch vụ và giảm tỷ trọng ngành công nghiệp khai khoáng. Sự chuyển đổi từ "nâu" sang "xanh" của Quảng Ninh không làm chậm phát triển kinh tế mà còn trực tiếp khiến tỉnh trở thành đầu tàu của vùng kinh tế trọng điểm phía bắc. Năm 2022, tốc độ tăng trưởng kinh tế Quảng Ninh đạt 10,28%, đứng thứ 4 trong vùng đồng bằng Sông Hồng [13]. Kết quả này sẽ không đạt được do nỗ lực từ một phía, mà đòi hỏi phải có quy hoạch chiến lược đạt được sự đồng thuận và tham gia của các bên liên quan, như chính phủ, doanh nghiệp, nhà nghiên cứu, người dân, v.v. [14]

*Ghi chú: bài đóng góp từ chương trình nghiên cứu môi sinh AISDL.

Tài liệu tham khảo

- [1] CNBC. (2021, Jun. 9). Keystone pipeline officially canceled after Biden revokes key permit. <https://www.cnbc.com/2021/06/09/tc-energy-terminates-keystone-xl-pipeline-project.html>
- [2] US Energy Information Administration. (2023, Aug. 31). US imports from Canada of crude oil. <https://www.eia.gov/dnav/pet/hist/LeafHandler.ashx?n=PET&s=MCRIMUSCA2&f=M>
- [3] Blackmon, D. (2022, Mar. 10). Why Biden's killing of Keystone XL was an energy security blunder. <https://www.forbes.com/sites/davidblackmon/2022/03/10/why-bidens-killing-of-keystone-xl-was-a-big-energy-blunder/?sh=4aa8013913fd>
- [4] Davenport, C. (2023, Jun. 2). Biden Administration bans drilling around native American cultural site. <https://www.nytimes.com/2023/06/02/climate/chaco-canyon-biden-protection.html>
- [5] Stevens, H. (2023, Mar. 29). Why Biden's oil policies upset both oil companies and environmentalists. <https://www.washingtonpost.com/climate-environment/interactive/2023/biden-oil-drilling-permits-willow-project/>
- [6] CEIC. (2023, Sep. 8). United States oil consumption. <https://www.ceicdata.com/en/indicator/united-states/oil-consumption>
- [7] Saul, D. (2022, Jun. 9). \$5 milestone: Gas prices hit an all-time national high. <https://www.forbes.com/sites/dereksaul/2022/06/09/5-milestone-gas-prices-hit-an-all-time-national-high/?sh=7ad5062f654b>
- [8] Hunnicutt, T., & Mason, J. (2021, Aug. 11). U.S. calls on OPEC and its allies to pump more oil. <https://www.reuters.com/article/us-usa-oil-opec-idCAKBN2FC14X>
- [9] US Energy Information Administration. (2023, Aug. 9). Oil and petroleum products explained: Oil imports and exports. <https://www.eia.gov/energyexplained/oil-and-petroleum-products/imports-and-exports.php>
- [10] Nguyen, M. H., & Jones, T. E. (2022). Building eco-surplus culture among urban residents as a novel strategy to improve finance for conservation in protected areas. *Humanities and Social Sciences Communications*, 9, 426. <https://www.nature.com/articles/s41599-022-01441-9>
- [11] The semiconducting principle of monetary and environmental values exchange. *Economics and Business Letters*, 10(3), 284-290. <https://reunido.uniovi.es/index.php/EBL/article/view/15872>
- [12] TTXVN. (2021, Nov. 02). Toàn văn bài phát biểu của Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính tại Hội nghị COP26. <https://www.qdnd.vn/chinh-tri/tin-tuc/toan-van-bai-phat-bieu-cua-thu-tuong-chinh-phu-pham-minh-chinh-tai-hoi-nghi-cop26-676116>
- [13] Quỳnh, H. (2022, Dec. 29). Hợp báo công bố số liệu thống kê kinh tế - xã hội tỉnh. <https://quangninh.gov.vn/chuyen-de/hocvalamtheobac/Trang/ChiTietTinTuc.aspx?nid=117018>
- [14] Chính, P. M., & Hoàng, V. Q. (2009). *Kinh tế Việt Nam: Thăng trầm và đột phá*. Nxb Chính trị Quốc gia.

LV Phương, NM HoàngURL: <https://kinhtevadubao.vn/tac-dong-phuc-hop-cua-chinh-sach-dau-mo-trong-nghi-su-bao-ve-moi-truong-cua-tong-thong-biden-27001.html>

© Kinh tế và Dự báo - Bộ Kế hoạch và Đầu tư